

Derfor bør du unngå gratis nettverk

Svindlere kan sette opp en trådløs ruter med et kjent navn, som for eksempel navnet på kafeen eller flyplassen du er på. På denne måten får de folk til å koble seg til det falske nettet. FOTO: SHUTTERSTOCK

Ingrid Emilie Thoresen Bakker

– Svindlere kan få tilgang til sensitiv informasjon når du er koblet på gratis nettverk, sier sikkerhetseksperter.

Se for deg at du sitter på et hotell som heter Radisson. Du skal koble deg opp på internett og ser to nettverk med disse navnene: «Radisson WiFi» og «Radisson Free Wifi».

Ett av nettverkene krever betaling, og ett er gratis.

Hvilket logger du deg på?

Mest sannsynlig hadde du valgt det kostnadsfrie nettverket.

Mer enn åtte av ti har nemlig benyttet seg av gratis internettkobling på hoteller, kafeer og flyplasser. Det viser en fersk undersøkelse fra Nordea.

– Jeg er ikke overrasket over disse tallene, men det er samtidig litt bekymringsfullt. Flere bør forstå risikoen knyttet til trådløse nettverk, sier Roar Thon, fagdirektør for sikkerhetskultur ved Nasjonal sikkerhetsmyndighet (NSM).

– Gjør deg sårbar for svindel

Mange av de gratis nettverkene man finner på blant annet kafeer, hoteller og flyplasser, kan gi tilgang til usikre nett uten kryptering.

Likevel kobler godt over halvparten av den norske befolkningen seg til slike nettverk. Kvinner i noe større grad enn menn.

– Når man surfer på et nett som ikke er kryptert, gjør du deg sårbar for blant an-

FAKTA

Undersøkelsen

85 prosent av kvinnene og 82 prosent av mennene i utvalget har benyttet seg av gratis internettkoblinger.

Personer i alderen 26 til 39 år er den gruppen der størst andel har svart at de har benyttet seg av gratis internettkoblinger. Her svarer 88 prosent ja.

I alderen 18 til 25 svarer 87 prosent at de har benyttet seg av dette, mens 85 prosent svarer det samme i aldersgruppen 40 til 54 år.

Blant personer i alderen 55 til 65, svarer åtte av ti at de har benyttet seg av gratis internett.

Personer over 66 år har den laveste andelen: 77 prosent.

Den regionen hvor folk flest svarer at de har benyttet seg av gratis internettkobling, er Nord-Norge med 88 prosent. Østlandet har den minste andelen med 79 prosent.

Undersøkelsen er gjennomført av analyseinstituttet YouGov på vegne av Nordea i perioden 5. til 9. august 2018.

net svindel, sier Elin Reitan fra Nordea.

Usikre og ukrypterte nett gjør det nemlig mulig for en svindler å hente ut sensitiv informasjon om andre som er koblet til samme nettverk - hvis vedkommende vet hva han eller hun driver med.

Når så mange andre kobler seg på gratis internettkoblinger, er det lett å tenke at dette ikke er så farlig. Men er det egentlig det?

– Når vi kobler oss på åpne, trådløse nettverk, vet vi ikke hvem som eier det og hva den bakenforliggende hensikten er, forklarer Thon.

Oftest er hensikten å gi kunden internetttilgang, men i noen tilfeller kan det også ligge en kriminell hensikt bak, påpeker han.

Svindlere kan nemlig sette opp et falskt, trådløst nettverk med navnet til kafeen du sitter på - og lure deg til å koble deg på.

Det gir svindleren muligheten til å se passordet du taster, innhold i meldinger og e-poster. Og, ikke minst, innloggingskode i nettbanken.

– En hacker kan få deg til å tro at du kobler deg på banken din fordi vedkommende har gitt deg en forfalsket side som oppfører seg nøyaktig som banken din. Da gir du blant annet fra deg personnummer og personlig passord til svindleren, forklarer Thon.

– Men hvordan kan man vite at nettverket man kobler seg på er trygt?

– Det er vanskelig å se det med egne øyne. Der hvor det finnes flere nettverk med lignende navn, kan det tenkes at noen forsøker å lure deg. Da kan det være lurt å spørre kafeen, flyplassen eller hotellet du er på, om hvilket nettverk som er deres, sier Thon.

En inngangsport til identitetstyveri

Han anbefaler, så langt det er mulig, å unngå å logge seg på nettstedene og tjenester som krever passord når man er tilkoblet et trådløst nettverk.

– En må forstå at det finnes en viss risiko for at hackere kan tukle med enheten du bruker når du kobler deg på trådløse nettverk, sier Thon.

Dette er en av inngangsportene til identitetstyveri for svindlerne, mener han.

– De kan fange opp påloggingsinformasjon på alt fra Facebook til e-post. Denne informasjonen kan misbrukes i forskjellige settinger, sier Thon.

Hans klare råd er å bruke mer 4G.

– For å spare penger benytter vi oss ofte av gratis nett. Men likevel bør man bruke mer mobildata. Det er sikrere å surfe på 4G enn å bruke kaffearens trådløse nett som vi i realiteten ikke vet noe om, sier Thon.

– Les aldri e-post på et gratis nettverk

Gisle Hannemyr, universitetslektor ved Universitetet i Oslo, jobber blant annet med personvern, datasikkerhet og informasjonssikkerhet.

Han innrømmer at han er blant dem som kobler seg på gratis nettverk.

Men selv er han god til å ta forholdsregler. Det oppfordrer han også andre til å være.

– Logg deg aldri inn et sted hvor du er nødt til å taste inn et passord eller å oppgi personlige opplysninger. Vær særlig forsiktig hvis du har dårlig passord-disiplin og bruker det samme passordet flere steder. Det kan gi svindleren adgang til andre tjenester.

Les aldri e-posten din når du er tilkoblet et slikt nettverk, råder han.

– Logger du deg inn på e-posten din, kan svindleren også lese e-postene dine. Her kan det finnes mye snacks som vedkommende kan bruke i et identitetstyveri. Her kan han finne ut hva hunden din, ektefellen og barna dine heter, og lure andre folk til å tro at de er deg.

Utdanningsdirektoratet skal bidra til at barn og unge lærer, mestrer og trives. Vår nasjonale rolle som direktorat, våre virkemidler og rammevilkår definerer hvilke oppgaver vi skal løse og hvordan. Vi har roller og virkemidler innen myndighetsutøvelse, støtte og veiledning, kunnskapsproduksjon og formidling. Vi jobber kunnskapsbasert, inkluderende og åpent. Vi er underlagt Kunnskapsdepartementet og har kontorer i Oslo, Tromsø, Molde og på Hamar. Les mer på udir.no

DIVISJONSDIREKTØR - Divisjon for regelverk og tilskudd

Topplederstilling med innflytelse på viktig samfunnsområde

Divisjon for regelverk og tilskudd har fem avdelinger fordelt på 77 medarbeidere i Oslo og Molde. I divisjonen inngår Avdeling for opplæringsloven, Avdeling for barnehageloven og private skoler, Avdeling for tilskuddsforvaltning, Avdeling for Digitale fellesløsninger og Avdeling for tilsyn. Divisjonen har en viktig rolle i videreutvikling og oppfølging av hele utdannings- og barnehagesektoren. Kunnskapsbasert og målrettet virkemiddelbruk og effektiv forvaltning bidrar til kvalitet i tilbudene, likebehandling og rettsikkerhet for barnehagebarn, elever og læringer. Vi søker en strategisk, utviklingsorientert og engasjert leder med ledererfaring fra fortrinnsvis departement eller direktorat. Som divisjonsdirektør vil du inngå i direktoratets toppledergruppe og bidra i utvikling og samordning av direktoratets samlede virksomhet. Vi søker deg som har høyere utdanning på masternivå, fortrinnsvis juridiske fag.

For mer informasjon om stillingen ta kontakt med direktør Hege Nilssen, tlf 98696904, eller våre rådgivere Per Inge Hjertaker/Bitten Sveri i Headvisor AS, tlf 91729682/90986427. Søknadsfrist 6.1.19. Se www.headvisor.no.

